

Täysistunto

Perjantai 3.6.2016 klo 13.00—13.33

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.33.

Puhetta johti puhemies Maria Lohela (13.00—13.33).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 2.6.2016 antanut hallituksen esitykset HE 92-97/2016 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 211, 257, 258, 264, 268, 278, 290/2016 vp.

3. Liikenne- ja viestintävaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 14/2016 vp

Vaaleja

Puhemies Maria Lohela: Päiväjärjestyksen 3. asiana on toimielimen täydennysvaali. Toetaan, että vaali on yksimielinen.

Eduskunta valitsi liikenne- ja viestintävaliokunnan jäseneksi Mirja Vehkaperän.

4. Ympäristövaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 15/2016 vp

Vaaleja

Puhemies Maria Lohela: Päiväjärjestyksen 4. asiana on toimielimen täydennysvaali. Toetaan, että vaali on yksimielinen.

Pöytäkirja PTK 64/2016 vp

Eduskunta valitsi ympäristövaliokunnan jäseneksi Mirja Vehkaperän.

5. Sivistysvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 16/2016 vp

Vaaleja

Puhemies Maria Lohela: Päiväjärjestyksen 5. asiana on toimielimen täydennysvaali. Tohtaan, että vaali on yksimielinen.

Eduskunta valitsi sivistysvaliokunnan varajäseneksi Mirja Vehkaperän.

6. Välikysymys suomalaisen maatalouden kriisistä

Välikysymys VK 3/2016 vp

Välikysymyksen esittäminen

Puhemies Maria Lohela: Välikysymyksen esittämistä varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Peter Östman ja 36 muuta edustajaa ovat tehneet valtioneuvostolle välikysymyksen VK 3/2016 vp suomalaisen maatalouden kriisistä. Annan nyt puheenvuoron välikysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle.

Peter Östman luki välikysymystekstin.

Työjärjestyksen mukaisesti välikysymys lähetettiin keskustelutta valtioneuvostolle vastattavaksi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työntekijöiden lähettämisestä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 39/2016 vp

Lakialoite LA 24/2016 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 3/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö TyVM 3/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 31.5.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotus

2 §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 1. lakiehdotuksen 2 § hyväksytään muutettuna vastalauseen 1 mukaisesti.

Pöytäkirja PTK 64/2016 vp

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Merja Mäkisalo-Ropposen esitystä.

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropposen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 50; poissa 47 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

7 §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 1. lakiehdotuksen 7 § hyväksytään muutettuna vastalauseen 1 mukaisesti.

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropposen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 50; poissa 47 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

8 §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 8 § hyväksytään muutettuna vastalauseen 1 mukaisesti.

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan esitystä.

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropposen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 50; poissa 47 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

10 §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 10 § hyväksytään muutettuna vastalauseen 1 mukaisesti.

Pöytäkirja PTK 64/2016 vp

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan esitystä.

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropponen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 51; poissa 46 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

11 §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 11 § hyväksytään muutettuna vastalauseen 1 mukaisesti.

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan esitystä.

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropponen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 51; poissa 46 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

12 §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 12 § hyväksytään muutettuna vastalauseen 1 mukaisesti.

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan esitystä.

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropponen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 51; poissa 46 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

15 §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 15 § hyväksytään muutettuna vastalauseen 1 mukaisesti.

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan esitystä.

Pöytäkirja PTK 64/2016 vp

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropponen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 47; poissa 46 (äänestys 7). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

35 §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 35 § hyväksytään muutettuna vastalauseen 1 mukaisesti.

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan esitystä.

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropponen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 47; poissa 46 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

36 §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 36 § hyväksytään muutettuna vastalauseen 1 mukaisesti.

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan esitystä.

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropponen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 101, ei 51; poissa 47 (äänestys 9). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 39/2016 vp sisältyvien 1.-8. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen LA 24/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

8. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran toimintakertomus vuodelta 2015

Kertomus K 2/2016 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2016 vp

Pöytäkirja PTK 64/2016 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 12/2016 vp.

Keskustelun aloittaa talousvaliokunnan puheenjohtaja edustaja Turunen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.22 Kaj Turunen ps (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Talousvaliokunta toteaa Suomen itsenäisyyden rahasto Sitran vuoden 2015 toimintakertomuksen osalta seuraavaa: Suomi on välttämättömien rakenteellisten muutosten edessä taloustilanteen kiristytessä ja julkisten hyvinvointipalvelujen järjestämisen ja rahoittamisen kohdatessa uudenlaisia haasteita.

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto on muuttunut vuosien kuluessa tutkimuksen rahoittajasta ja pääomasijoittajasta kokeilevaksi edelläkävijäksi ja yhteiskunnallisten muutosten vauhdittajaksi. Sitra on edesauttanut eri alojen kotimaisten ja kansainvälisten toimijoiden verkottumista ja yhteishankkeita sekä parhaiden käytänteiden levittämistä. Sitra on myös asettanut oikein ja rooliin soveltuvaksi tavoitteekseen tunnistettujen megatrendien, kuten teknologian ilmiöiden keskinäisriippuvuuden ja kestävyyskriisin, kääntämisen Suomen kilpailueduksi. Talousvaliokunta katsoo, että Sitra omarahoitteisena kokeiluorganisaationa on pystynyt ansiokkaasti tunnistamaan muutoksia ja reagoimaan myöskin niihin.

Keskeisiksi teemoiksi on valittu uusiutumiskyky, resurssiviisaus ja hiilineutraali yhteiskunta sekä uusi työelämä ja kestävä talous. Näitä teemoja on toteutettu avainaluehankkeiden avulla. Talousvaliokunta pitää onnistuneena Sitran linjauksia vaikuttaa kansainvälisissä tutkimuslaitosten ja ajatushautomoiden verkostoissa sekä toteuttaa hyvinvoinnin tutkimushankkeita.

Talousvaliokunta katsoo lisäksi, että Sitran merkitys riippumattomana kehittäjäorganisaationa korostuu yhä nopeammin muuttuvassa toimintaympäristössä. Kansallisten referenssihankkeiden ja julkisten hankintojen merkitystä tuleekin pitää esillä niiden mahdollistaman vipuvaikutuksen täysimääräiseksi hyödyntämiseksi. Valiokunta toteaa myös, että aikaansa seuraavan tutkimuksen ja kokeilujen resursointi ja suuntaviivojen valinta ovat vaikeita tehtäviä, mutta Sitra on tehnyt näidenkin suhteen johdonmukaisia ja rohkeita ratkaisuja.

Talousvaliokunnan mielestä ilmastonmuutos ja luonnonvarojen väheneminen ovat keskeisimpiä ongelmiamme, jotka vaikuttavat jo nyt sekä elinkeinoelämän toimintaympäristöön että yksityisten kansalaisten arkipäivään. Valiokunta yhtyy Sitran näkemykseen, että Suomella voisi olla kokoaan suurempi rooli kestävyyskriisin ratkaisussa. Resurssiviisaat ratkaisut ja puhtaat teknologiat voisivat olla olennainen osa Suomen uuden talouden perustaa. Valiokunta haluaa painottaa myös Sitran ja eduskunnan valiokuntien kanssa tehtävän yhteistyön merkitystä.

Talousvaliokunta katsoo, että kertomusvuonna 2015 Sitra on onnistunut tehtävässään varsin hyvin. Talousvaliokunnan mietintö tältä osin on yksimielinen. Talousvaliokunta esittääkin siis yksimielisesti, että eduskunta hyväksyy valiokunnan kannanoton Suomen itsenäisyyden rahasto Sitran kertomuksen K 2/2016 johdosta.

Pöytäkirja PTK 64/2016 vp

13.26 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa rouva puhemies! Kuten valiokunnan puheenjohtaja Turunen puheenvuorossaan kertoi, valiokunta antaa aika lailla tunnustusta Sitran työlle. Minun mielestäni tämä tunnustus on täysin paikallaan, sillä Sitra on Mikko Kososen johdolla ja koko Sitran väen ansiosta tehnyt todella hyvää työtä. Esillä on ollut paljon ajankohtaisia ja tulevaisuuteen suuntautuvia asioita, ja esimerkiksi kiertotaloudessa Sitra on tehnyt paljon hyvää työtä.

Eräs sektori, missä Sitra on myös ansioitunut, on sosiaali- ja terveystalouden kehittäminen. Sitra on pyrkinyt hahmottamaan sitä, miten tulevassa sote-järjestelmässä, jossa kansalaisten valinnanvapaus sote-palveluissa korostuu, oikealla tavalla voidaan varmistaa hyvät palvelut, hyvä saatavuus ja myös järkevä rahoitus niin, että veronmaksajien rahoja ei hukata ja toisaalta asiakkaat saavat kustannustehokkaasti palvelunsa. Sitra järjestää yhdessä STM:n kanssa kesäkuun puolivälissä tästä seminaarin, johon toivon, että mahdollisimman moni näistä asioista kiinnostunut kansanedustajakin voisi osallistua.

Tämä valinnanvapaus on tärkeä osa tulevaa sote-uudistusta, ja toisin kuin pelotellaan, se ei tietystikään tarkoita sellaista, että jokainen potilas, jokainen ihminen, jokainen kuntalainen aamulla voisi yhtäkkiä päättää, minne hän menee ja mitä valitsee, mutta se on tärkeä osa sitä, että palvelut ovat kustannustehokkaita, laadukkaita ja hyvin saatavissa.

13.28 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Tähän valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Turusen esittelypuheenvuoroon on helppo yhtyä. Talousvaliokunta katsoo, että Sitra omarahoitteisena kokeiluorganisaationa on pystynyt ansiokkaasti tunnistamaan muutoksia ja reagoimaan niihin, ja katsoo myös, että kertomusvuonna Sitra on onnistunut tehtävässään varsin hyvin, ja korostaa edelleen eduskunnan valiokuntien kanssa tehtävän yhteistyön merkitystä.

Suomen itsenäisyyden juhlarahastohan on muuttunut vuosien kuluessa merkittävällä tavalla ja tekee äärimmäisen hyvää työtä. Siinä mielessä hivenen surullisena luin sosialidemokraattien vaihtoehtobudjettia, missä olisi kertarysäyksellä ulosmitattu puolet Sitran pääomasta. Sitra nimenomaan, niin kuin valiokunta toteaa, on tällainen omarahoitteinen kokeiluorganisaatio, ja jos tuo sosialidemokraattien vaihtoehtobudjetin puolen pääoman leikkaus olisi tehty, niin se olisi tietysti vienyt merkittävästi tätä käyttörahaa.

Kysyisin valiokunnan puheenjohtajalta, edustaja Turuselta, kun te tätä olette käsitelleet, niin minkälaisia seurauksia Sitran toiminnalle olisi ollut, jos sosialidemokraattien linja olisi Suomessa tullut voitokkaaksi ja arkeen ja Sitralta olisi siis viety kertarysäyksellä 350 miljoonaa pääomia ja sitä kautta tietysti sitä tuottoa, millä tätä hyvää työtä on tehty, mitä onneksi kaikissa muissa puolueissa laajasti arvostetaan.

13.30 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Kyllä Sitra tekee hyvää työtä ja hyvien tulevaisuusteemojen osalta on monessa liikenteessä.

Tämä sosialidemokraattien vaihtoehtobudjetti perustuu myös tulevaisuuteen, ja katse on vahvasti siinä suunnassa. Nimittäin meidän tiedämme kaikki, että Sitralla on hyvin vahva tase. Se on vahvempi kuin alun perin oli ajateltu johtuen aikanaan suorituksesta Nokian osakkeiden oikea-aikaisesta myynnistä. Siellä on vahva tase, ja siksi me olemme halunneet omassa vaihtoehtomme katsoa tulevaisuuteen ja noudattaa tätä taseet töihin -ajattelua, irrottaa sieltä kertaluonteisiin satsauksiin, joilla muun muassa voidaan korjata ja kehittää lasten päiväkotia, homekouluja, kirjastoja, kaikkea tätä, ja juuri tässä työssähän nimenomaan myös sitä Sitran näkemystä tällaisista uudentyyppisistä teknologioista, kaikista

Pöytäkirja PTK 64/2016 vp

ekologisista ympäristöistä ja muista voitaisiin kehittää samalla, kun investoitaisiin kasvuun. Että tämä esityksemme on ehdottomasti tulevaisuuteen katsova.

Kyllä minä, puhemies, ihan rakentavasti luulen, että teidän kannattaisi, huolimatta edustaja Heinosen kritiikistä, hallituspuolueissa miettiä tätä asiaa, koska varmasti tulevaisuudessaakin tulemme elämään tilanteessa, jossa joudumme miettimään taseita ja niiden töihin laittamista, kehittämistä, investointeja ja kaikkea tätä. Voisin uskoa, että tässä voisi olla sellaista ajattelun jyvää, johon myös ehkä jossain vaiheessa hallituspuolueet, nykyiset tai kenties tulevat, sitten haluavat tarttua.

Tässä, puhemies, lyhykäisesti meidän terveisemme tähän. Toden totta, kyse ei ole siitä, etteikö Sitraa ja sen työtä arvosteta, vaan päinvastoin kehitetään ja näille tulevaisuusaloille investoidaan.

Puhemies Maria Lohela: Aika alkaa käydä vähiin, mutta myönnän lyhyen vastauspuheenvuoron edustaja Turuselle.

13.32 Kaj Turunen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllähän se, jos Sitran pääomista puolet leikattaisiin pois, käytännössä tarkoittaisi sitä, että se vaikuttaisi siihen, minkälaiset toimintamenot Sitralla olisi käytettävissä. Se käytännössä tarkoittaisi myös sitä, että muistaakseni noin 30 miljoonan euron käyttövarat menisivät puoleen. Se tarkoittaa merkittävää toiminnan alasajoa.

Pidän erittäin tärkeänä sitä, että Sitra on jatkossakin puolueeton tutkimuslaitos, kokeilukulttuuria edistävä, uusia toimintatapoja tuova. En pidä siitä ajatuksesta, että jos eduskunta ei ole tyytyväinen joihinkin Sitran esityksiin, niin sitten käytetään tämmöistä korttia, että vähän rangaistusluontoisestikin otetaan ja leikataan sitten pääomasta pois. En minäkään allekirjoita ihan kaikkea Sitran toimintaa, mutta ei tämän puolelle minun mielestäni saisi tämä keskustelu valua missään vaiheessa.

Sitten minä korostan sellaista asiaa, että talousvaliokunnassa (Puhemies koputtaa) tämä mietintö oli täysin yksimielinen.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

9. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 7.6.2016 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.33.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola